

XII. évfolyam/3. szám

2009.02.27.

2009. 8. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabonapiaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára	6
A gabonafélék kötési ára a Budapesti Értéktőzsdén.....	9
Gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési átlagára	14
Külpiaci információk (Keresztessyné Mohr Katalin).....	16

Olajnövény-piaci jelentés	20
A szójabab, a szójaolaj és a szójaliszt kötési ára a chicagói tőzsdén.....	22-23
A növényi olajok heti átlagára a milánói tőzsdén.....	24
A nyers növényi olajok árai	25
Az olajos magvak és darák európai árai	26

Osztályvezető:
Dr. Stummer Ildikó

Készítette: Medináné Lázár Virgilia
E-mail: Lazar.Virgilia@aki.gov.hu
Fordítás, nemzetközi adatok:
Keresztessyné Mohr Katalin

Készítette: Molnár Zsuzsa
E-mail: Molnar.Zsuzsa@aki.gov.hu

Kiadó:
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat
Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944
Telefon: (0036) 1 476 6092
Fax: (0036) 1 217 8111
Internet: www.aki.gov.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

- **Az USDA a világ 2008/2009. gazdasági évi búza- és kukoricatermését is lefelé korrigálta legfrissebb jelentésében.**
- **Az argentin exportárualap csökkenése következtében Brazíliában piacot nyerhet az amerikai, a kanadai és az orosz búza.**
- **A nemzetközi kukoricapiac forgalma a 2008/2009. gazdasági évben közel 20 millió tonnával esik vissza.**
- **A búza globális vetésterülete várhatóan 1%-kal, míg a kibocsátás 5%-kal csökken a 2009/2010. gazdasági évben az előző gazdasági évhez képest.**
- **A takarmánykukorica hazai termelői ára tonnánként 1000 Ft-tal esett, ami forgalomcsökkenéssel párosult.**
- **A chicagói és párizsi árutőzsdén csökken, itthon stagnál a gabonafélék határidős jegyzése.**

Világpiaci kitekintés, 2008/2009¹

A világ búzatermelése az USDA 2009 februári jelentése szerint 682,8 millió tonna körül várható a 2008/2009. gazdasági évben. A hatalmas termés ellenére a világ számos országában gyengébb minőséggel kell számolni a betakarításkori eszések miatt (pl. Ausztráliában, Európában), míg a világ más tájain a szárazság következtében a vártnál kevesebb termés került a raktárakba (pl. Argentína). A világ kukoricatermelését a 2008/2009. gazdasági évre a 2009 januári előrejelzése óta lefelé korrigálta az USA agrárminisztériuma, most 786,5 millió tonnára prognosztizálja a korábbi 791 millió tonnával szemben. A kibocsátás csökkenésével számolnak többek között Argentínában (13,5 millió tonna) és Brazíliában (49,5 millió tonna), míg növekedésével például Ukrajnában (11,4 millió tonna). Továbbra is a figyelem középpontjában van a fekete-tengeri régió. Az UkrAgroConsult

szerint 18,8 millió tonna volt Ukrajna gabonakészlete a 2009. február 1-i állapotot tekintve, ami 45%-kal több az előző év azonos időszakához képest. Ebből 9,1 millió tonna a búzakereslet, szemben az előző évi 5,9 millió tonnával. A szövetségi statisztikai szolgálat Oroszország 2008. évi búzatermését 63,8 millió tonnára becsüli, melyből várhatóan liszttel együtt 15,5-16,5 millió tonnát exportál a 2008/2009. gazdasági évben. Az ország 2009. február elejéig már több mint 13 millió tonna gabonát vitt külfiacra a 2008. évi termésből és közel 7 millió tonnát vásárolt fel az állam intervencióra. A belföldi piacról így kb. 20 millió tonna gabonát vontak ki, ami a mezőgazdasági termékek árának stabilizálódását teszi lehetővé.

Argentína búzatermelésének visszaesése és készleteinek megcsappanása következtében páratlan lehetőség nyílik **Brazília importbúza iránti igényének** kielégítésére. A dél-amerikai ország a világ egyik legnagyobb búzavásárlója, évente 5-8 millió tonna behozatalára szorul. Normális esetben az importált búza 90%-a Argentínából származik, de az ott bevezetett exportadó miatt Brazíliának már tavaly új beszállítókat kellett keresnie. Argentínában az exportkorlátozást újra életbe léptették, tekintettel az aszály okozta terméskiesésre, így Brazíliának megint a régió kívülről (a nem Mercosur országok köréből) kell szükségleteit fedezni. Brazília a folyó gazdasági évben várhatóan 5,3-5,9 millió tonna kukorica behozatalára szorul, ebből 3 millió tonnát előreláthatóan Argentínától, 500 ezer tonnát Uruguaytól és Paraguaytól szerez be. A nem Mercosur országokból származó import 2-2,5 millió tonnára becsülhető. A kialakult helyzetben nyertesek az USA és Kanada, illetve Oroszország lehetnek, a hiányt ezen országok pótolhatják a brazíliai piacon. Mindhárman hatalmas exportkapacitással rendelkeznek. Az oroszok igen lelkesek a Brazíliába irányuló exportot illetően, hiszen készleteik hatalmasak, tárolókapacitásaik szűkösek. A vonatkozó egyezmény az idén januárban megszületett, melynek köszönhető-

¹ Toepfer International, USDA

en közel 1 millió tonna orosz búza kerül a brazil piacra a folyó évben. Brazília ugyanakkor szőjabab és –dara exportját tervezi Oroszországba. Brazil termelői szervezetek javaslatot tettek továbbá a kormánynak egy barter-egyezmény megkötésére is, amelynek keretében brazil sertéshúst orosz árura cserélnének a húsexport visszaesése miatt bennragadt készletek csökkentése érdekében. A fentiek miatt a braziliai malomipar a nem Mercosur országokból származó árura érvényes 10%-os vám azonnali eltörléséért lobbizik.

Argentína exportálható **kukoricakészleteinek** apadásával egy időben **a világ importigénye is mérséklődik** a pénzügyi, gazdasági válság okozta likviditási nehézségek, a fogyasztás visszaesése, továbbá a jelenleg olcsóbb alternatív takarmányok, illetve ipari nyersanyagok (takarmánybúza, cirok, manióka és DDGS) térnyerése következtében. Argentína várhatóan a hagyományos és hozzá közeli piacokon jelenik meg kukoricaexportőrként az új terméssel. Ugyanakkor az észak-afrikai és közkeleti régióban Brazília, Ukrajna és az EU-27 nyerhet piacot. Az argentin export kiesését részben az USA pótolhatja, legalábbis erre enged következtetni a közelmúltban tapasztalt erőteljes exporttevékenysége.

Előrejelzés a 2009/2010. gazdasági évré²

• Búza

Az IGC szerint a búza globális vetésterülete a következő gazdasági évre 1%-kal, 222 millió hektárra csökken, aminek oka elsősorban az árak visszaesésében és az inputköltségek (pl. műtrágya) növekedésében keresendő. Csökken a vetésterület Európában, a FÁK országokban és Észak-Amerikában, míg Ázsiában és Dél-Amerikában növekedéssel lehet számolni. A termelésben 5%-os visszaesés várható, így a kibocsátás 650 millió tonna körül valószínűsíthető a 2009/2010. gazdasági évben. Az északi félteke őszi-állománya jelenleg alapvetően jó kondícióban van. Az Európai Unióban a búza vetésterülete az előző

gazdasági évihez hasonló szinten maradt (22,82 millió hektár). Franciaországban és Németországban nem várható a vetésterület számottevő csökkenése, az Egyesült Királyságban azonban a kedvezőtlen decemberi időjárás következtében igen. Átlagos hektárhozamokkal kalkulálva az EU-27 búzatermése a következő gazdasági évben 142 millió tonna körül alakulhat, 11 millió tonnával maradhat el a 2008/2009. gazdasági évitől.

Oroszországban az őszi búza vetésterülete az árak csökkenése és a magas termelési költségek miatt 2,6 millió hektárral 24 millió hektárra esett vissza. A hótakaró védelmének köszönhetően a hideg időjárás nem károsította a növényt, az állomány jó kondícióban van. Az előző évi rekord után a kibocsátás 48 millió tonnára csökkenhet.

Ukrajnában is félmillió hektárral kisebb területen, összesen 6,5 millió hektáron vetették az őszi búzát. Ennek háttérében az alacsony jövedelmezőség, a kormányzati megvonások okozta pénzügyi, likviditási problémák, valamint a műtrágyák és növényvédő-szerek használatának visszafogása áll. Az F.O.Licht's szerint az őszi vetésű növények állapota megfelelő. A 2009. évi termésre vonatkozó első becslések mégis csak 16-17 millió tonnát vetítenek előre, ami 40%-os csökkenést jelent az előző évi rekordtermés után.

Kanadában – ahol szinte kizárólag tavaszi búzát termesztenek – várhatóan 5%-kal esik a búza vetésterülete, miután a farmerek a búza árának mélyrepülése miatt inkább a jövedelmezőbb árpa, kukorica és szója felé fordultak. A búzatermés így az előző évi 28,6 millió tonnával szemben 24 millióra csökkenhet a 2009/2010. gazdasági évben.

Az USA-ban 9%-kal, 17 millió hektárra zsugorodott az őszi búza vetésterülete. A jelenlegi kilátások kedvezőek, az összes búzatermés 59,5 millió tonna körül valószínűsíthető, ami 8 millió tonnával marad el az előző évitől.

• Kukorica

A kukorica 2009. évi vetésterületére vonatkozóan még kevés adat áll rendelkezésre.

² International Grains Council, F.O.Licht's, Stratégie Grains

Az USA-ban további 4%-kal, 33,5 millió hektárra eshet a vetésterület a pillanatnyilag jövedelmezőbb szőjabab javára.

Kanadában az első hivatalos előrejelzések a vetésterület 4%-os növekedéséről szólnak.

Az alacsony termelői árak miatt kisebb vetésterülettel lehet számolni Németországban, Franciaországban, Görögországban és talán Magyarországon is. Összességében az EU kukorica-vetésterülete 3,5%-kal csökkenhet.

A nyomott árak miatt Oroszországban és Ukrajnában is visszaeshet a kukorica vetésterülete.

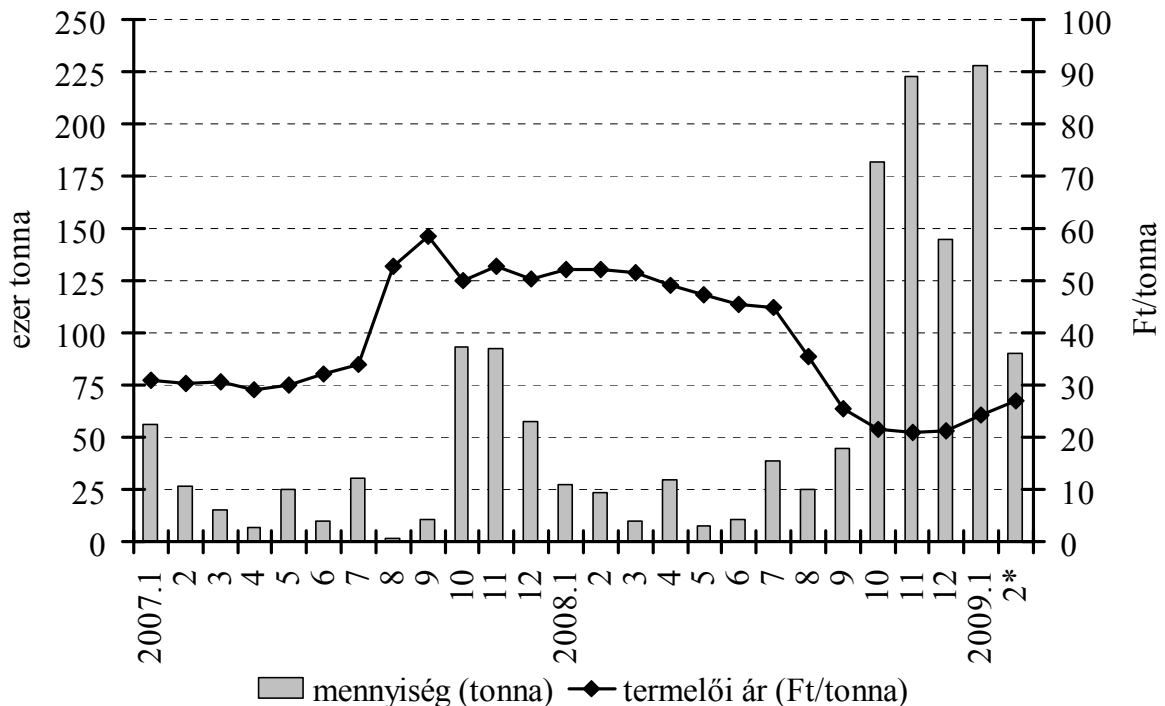
Termelői árak

Az **étkezési búza** hazai országos termelői ára újra visszaállt a korábbi 35-36 ezer Ft/tonna közötti szintre a 7-8. héten (1-2. táblázat, 1. ábra), ami a felvásárlás volumenével, a nagyobb kereslettel van összefüggésben. Míg az év 5. hetében a felvásárolt mennyiség nem érte el a 10 ezer tonnát, a 6-7. héten több mint 20 ezer tonna cserélt gazdát. A 8. héten újra kisebb mennyiségről érkezett csak jelentés, de

a forgalom visszaesése az árakban jelenleg még nem tükröződik.

A **takarmánykukorica** hazai országos termelői ára a 8. héten az előző hetihez viszonyítva tonnánként kb. 1000 Ft-tal esett (1-2. táblázat, 2. ábra.), ami a volumen jelentős csökkenésével párosult. Az AKI PÁIR adatai szerint a 8. héten az előző héthez viszonyítva 50%-kal kevesebb kukorica került a feldolgozóhoz, kereskedőkhöz. A forgalom januári fellendülése után (4. hét közel 87 ezer tonna) hétről-hétre kevesebb kukoricát vásároltak. A kereslet folyamatos lanygulása érezhető a 8. heti áron. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy – szem előtt tartva az egyes évek sajátosságait – 2008 októbere és 2009 februárja között lényegesen nagyobb mennyiségű kukorica került a hazai forgalomba, mint a korábbi években: az AKI PÁIR adatszolgáltatói körnek adatai szerint több mint 867 ezer tonna; ezzel szemben 2006. október és 2007. február között 752 ezer tonna, míg 2007. október és 2008. február között 293 ezer tonna hazai áru cserélt gazdát.

A takarmánykukorica havi felvásárlásának és termelői árának alakulása

Forrás: AKI PÁIR

* 2009. február 20-ig.

Határidős jegyzések

A **chicagói árutőzsdén** (CME/CBOT) mind a búza, mind a kukorica jegyzése csökkent az elmúlt hetekben (4-5. ábra). Ennek háttérében a globális pénzügyi, gazdasági válság miatti aggodalmak, a gyengülő áru- és részvénypiaci pozíciók, az energiapiac gyengülése, a dollár erősödése, a lassú export, az akadozó külpiaci kereslet, a piacvesztés áll, amely tényezők hatását a főbb termesztő országokból érkező időjárási hírek pozitív vagy negatív irányba módosították.

A **párizsi árutőzsdén** (MATIF) néhány hónapig tartó kismértékű emelkedés után a 7-8. héten csökkentek a jegyzések (7-8. ábra), amihez a gazdasági válság hatásaitól való félelem, illetve az amerikai tőzsdei jegyzések esése járult hozzá.

A fent említett hatások többé-kevésbé begyűrűztek a hazai árutőzsdére is. Bár az euro-búza jegyzése alig változott a **Budapesti Értéktőzsde** árupiaci szekciójában, sőt, az új termésre szóló kontraktusé növekedésnek indult, a takarmánykukorica jegyzése hetek óta a tonnánként 29000-33000 Ft sávban mozog – elsősorban a forint-euró árfolyam változásait követve. A háttérben az ügyletkötés iránti érdeklődés lanyhulása, a kereslet visszaesése húzódik meg.

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 8. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaró.	2009. 7. hét	2009. 8. hét	2009. 8. hét/ 2009. 7. hét (%)
Étkezési búza	tonna	6 893,98	6 411,11	-	22 218,29	14 801,88	66,62
	Ft/t	36 155,64	35 344,56	-	35 940,89	35 638,41	99,16
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	4 074,00	-	-
	Ft/t	-	-	-	27 058,96	-	-
Takarmánykukorica	tonna	11 774,71	-	-	32 745,90	16 333,12	49,88
	Ft/t	27 893,68	-	-	27 932,03	26 972,41	96,56
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-

* Szarmazási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus.

Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

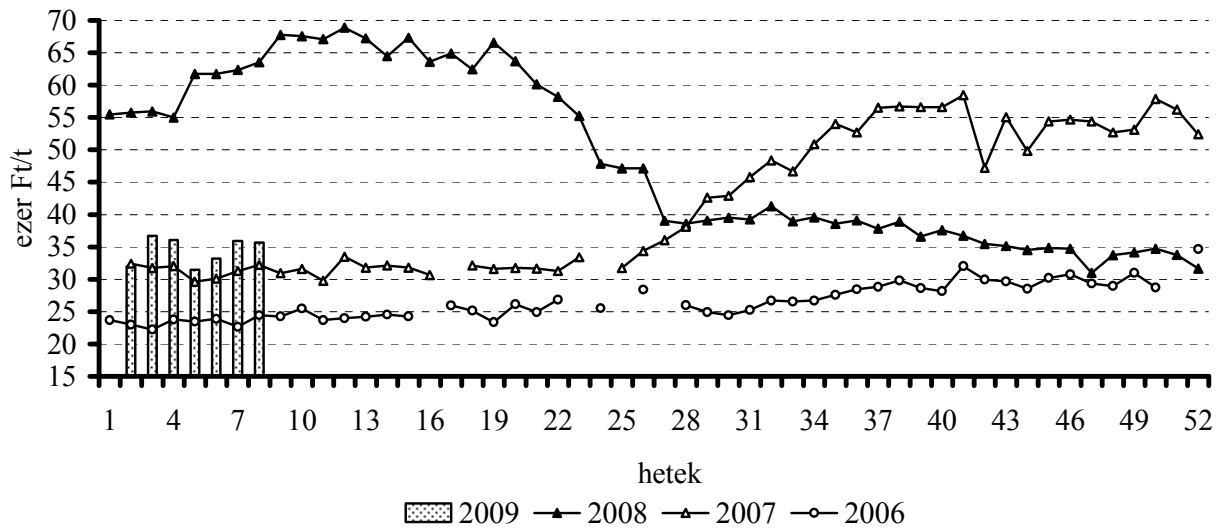
Forrás: AKI PÁIR

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 8. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2008. 8. hét	2009. 7. hét	2009. 8. hét	2009. 8. hét/ 2008. 8. hét (%)	2009. 8. hét/ 2009. 7. hét (%)
Étkezési búza	tonna	7 182,77	22 218,29	14 801,88	206,07	66,62
	Ft/t	63 530,72	35 940,89	35 638,41	56,10	99,16
Takarmánybúza	tonna	-	4 074,00	-	-	-
	Ft/t	-	27 058,96	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	2 319,14	32 745,90	16 333,12	704,28	49,88
	Ft/t	51 556,75	27 932,03	26 972,41	52,32	96,56
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-

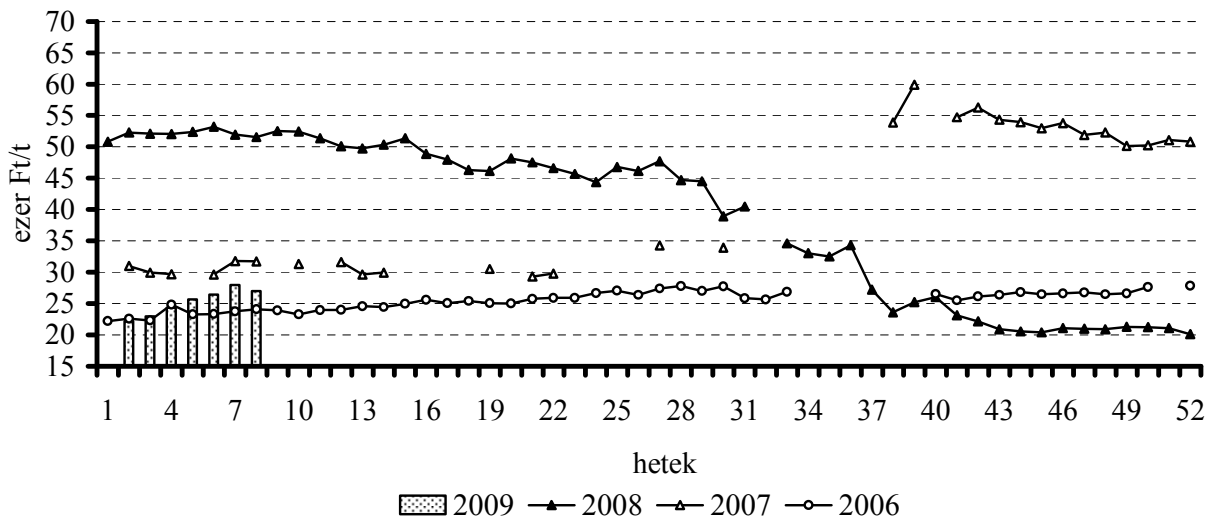
Forrás: AKI PÁIR

Az étkezési búza termelői árának alakulása

Forrás: AKI PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

A takarmánykukorica termelői árának alakulása

Forrás: AKI PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KÖZÉP-KELET- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Egyesült Királyság	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
42	46 010	-	35 180	38 430	35 465
43	40 990	-	35 880	40 490	35 140
44	30 310	-	36 500	36 840	34 511
45	41 440	-	34 000	33 390	34 843
46	37 370	-	34 760	36 670	34 691
47	41 250	-	34 210	38 040	30 984
48	-	-	32 730	39 440	33 745
49	38 270	-	31 280	36 530	34 162
50	-	-	30 230	34 700	34 693
51	46 540	-	29 990	38 370	33 751
52	-	-	-	35 910	34 645
1	31 490	-	-	30 110	-
2	28 980	-	30 630	30 850	31 982
3	32 440	-	33 130	37 930	36 667
4	-	-	34 510	37 440	36 069
5	-	-	36 130	36 700	31 471
6	-	-	37 540	40 750	33 209
7	-	-	37 190	35 420	35 940
8	-	-	38 700	32 880	35 638

hetek	Oroszország	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
42	-	35 680	42 920	33 160	43 220
43	-	36 640	41 400	32 610	42 530
44	-	34 890	40 320	32 740	44 410
45	-	35 050	39 270	30 180	42 040
46	-	34 050	39 640	29 730	41 190
47	-	33 770	35 640	28 160	40 920
48	-	32 800	41 360	26 960	42 270
49	-	32 750	40 520	25 900	35 220
50	-	33 200	40 820	26 170	37 870
51	-	31 450	29 590	-	37 300
52	-	31 020	38 450	-	47 340
1	-	30 910	-	-	34 370
2	-	31 670	-	-	-
3	-	34 260	45 500	-	48 280
4	-	32 920	49 430	-	34 730
5	-	33 590	41 670	-	37 590
6	-	36 170	44 220	-	42 370
7	-	3 460	42 360	-	40 580
8	-	-	-	-	-

Megjegyzés - az ár a következő standardra vonatkozik:

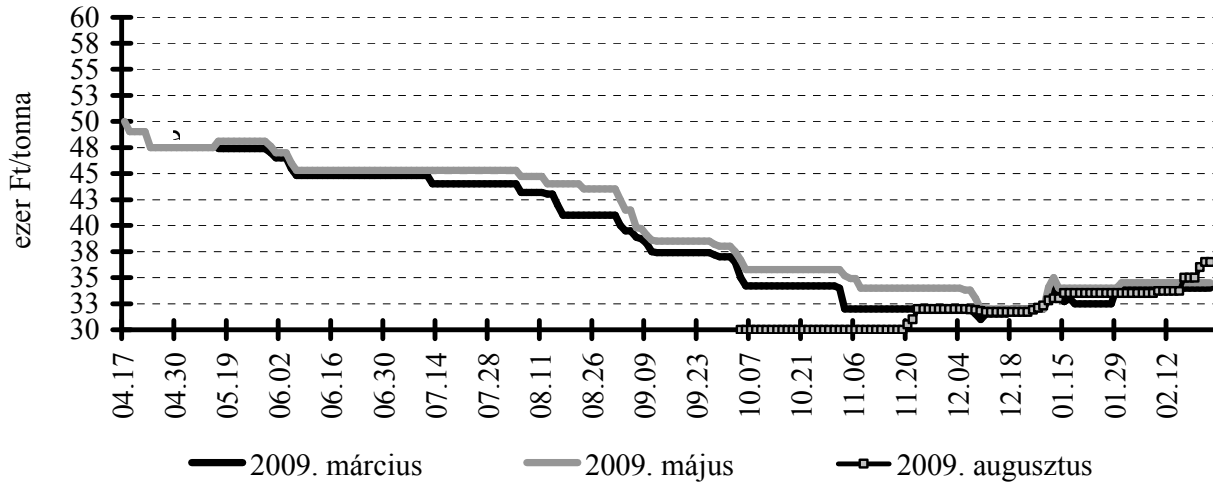
- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegenmag-tartalom max. 7%
- csírázott szem max. 4%
- Hagberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

- Észtország: hektolitersúly 72 kg, Hagberg-féle esésszám 180, csírázott szem 3%
- Nagy-Britannia: hektolitersúly min. 76 kg, Hagberg-féle esésszám 250
- Szlovákia: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%
- Magyarország: hektolitersúly 76 kg, csírázott szem max. 2%, Hagberg-féle esésszám 230
- Oroszország: nedvességtartalom max. 15%
- Lengyelország: hektolitersúly min. 76 kg, idegenmag-tartalom max. 6%
- Lettország: nedvességtartalom max. 13%, idegenmag-tartalom max. 5%, csírázott szem max. 3%
- Bulgária: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%, idegenmag-tartalom max. 4%
- Litvánia: hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%, idegenmag-tartalom max. 3%

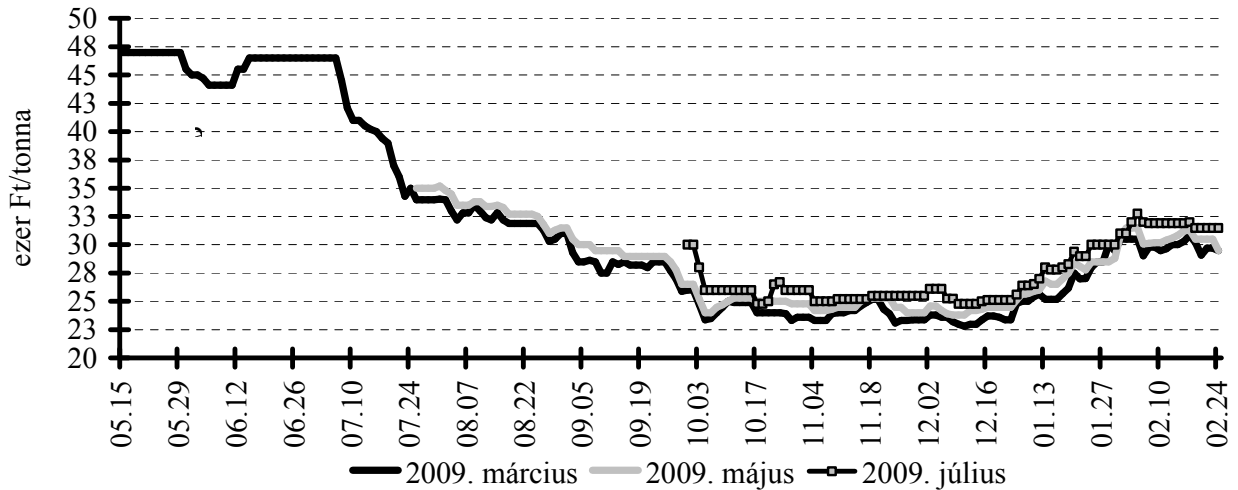
Forrás: AGRIMIS - Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme, 2009. 8. hét

Az euro búza különböző határidőre szóló kötési ára a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

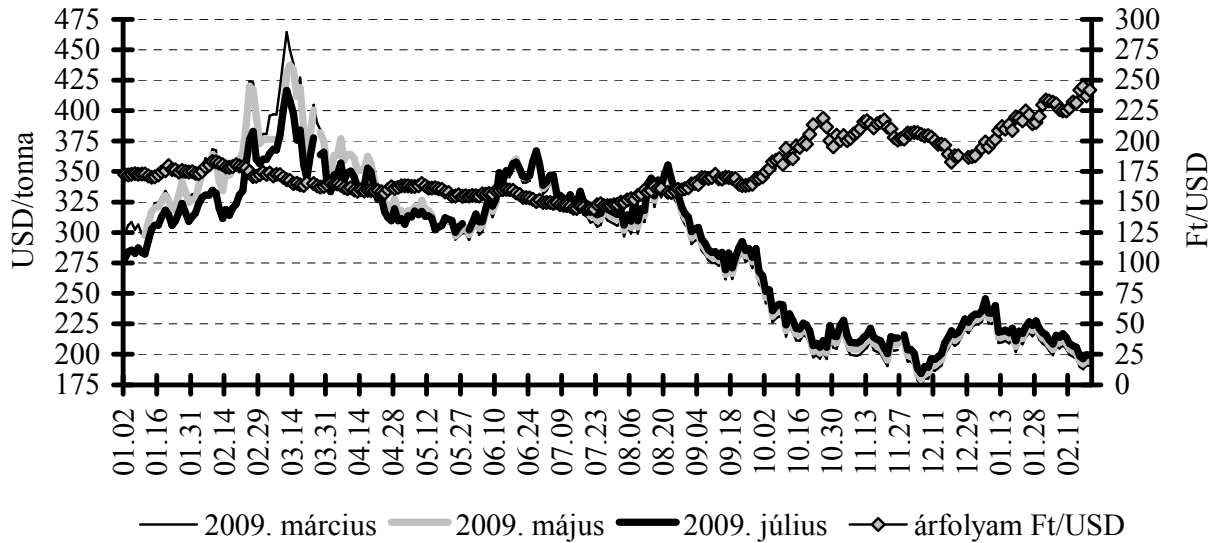
A takarmánykukorica különböző határidőkre szóló kötési ára a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

5. ábra

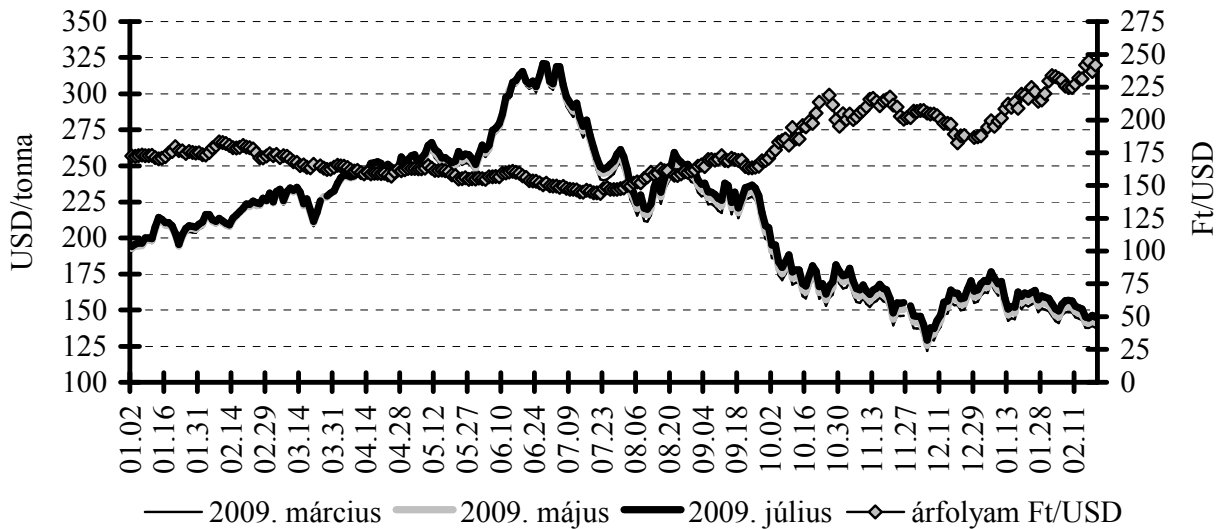
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CBOT/CME - Chicago Board of Trade

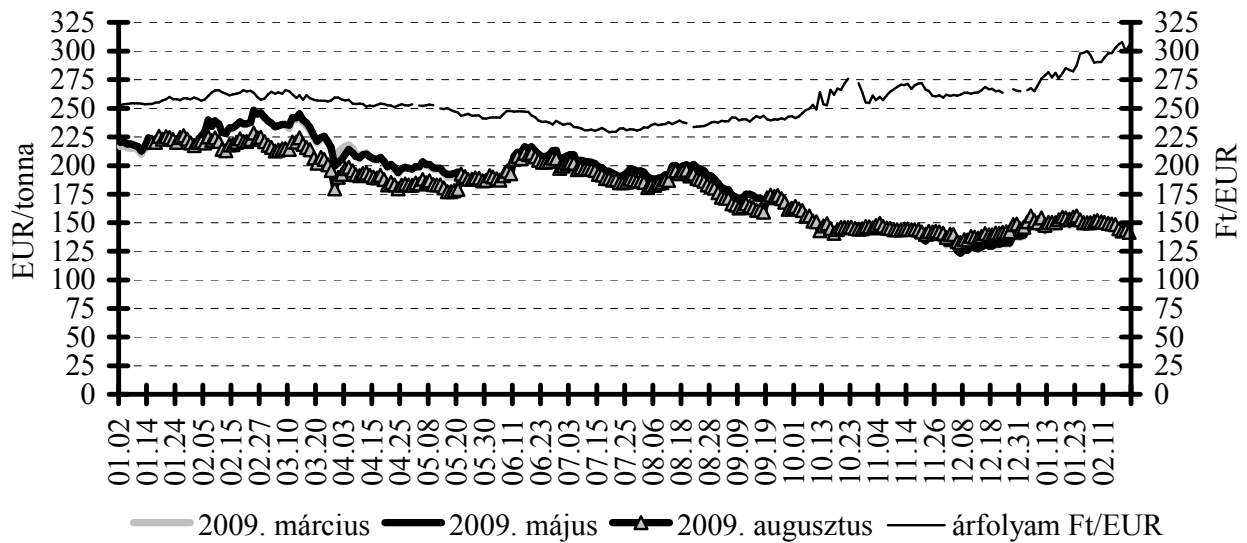
6. ábra

A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

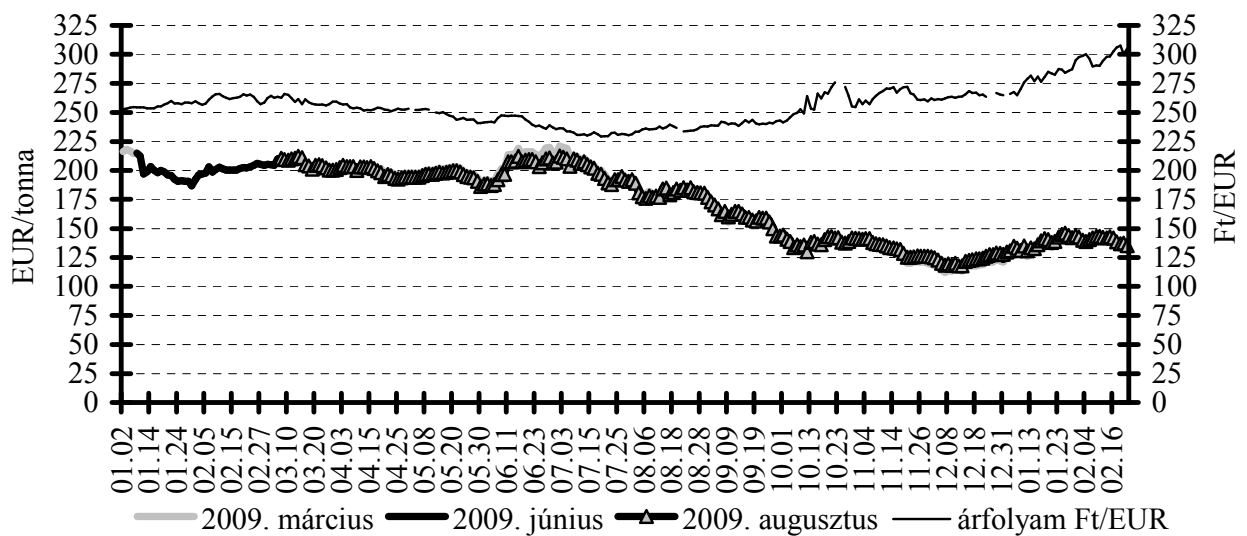
Forrás: CBOT/CME - Chicago Board of Trade

A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

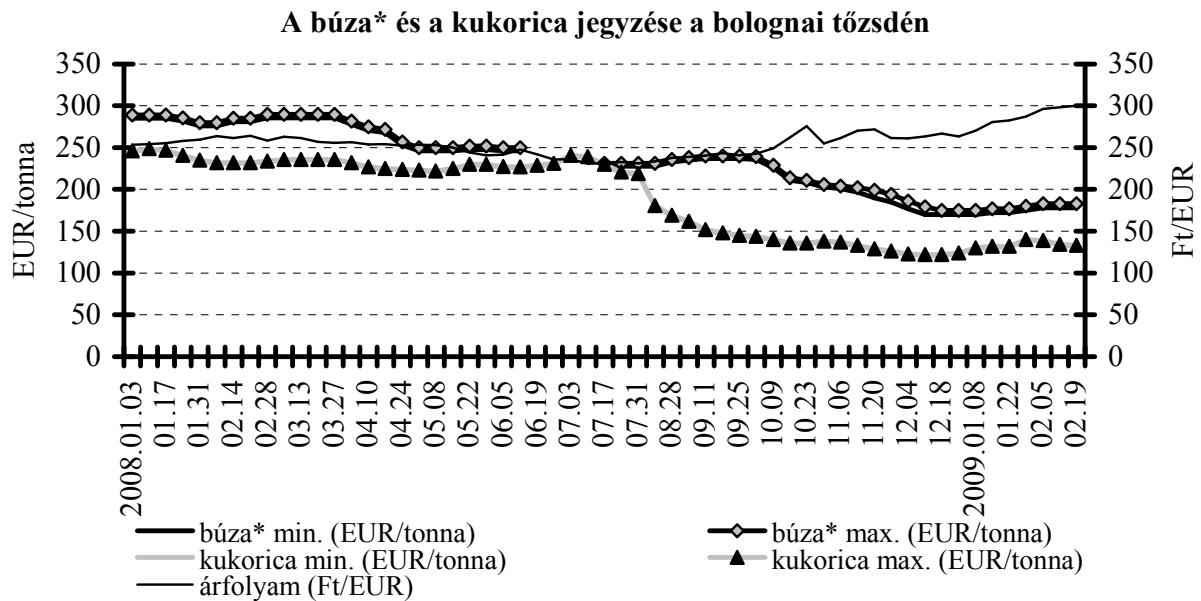

Forrás: HGCA - The Home Grown Cereals Authority

A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

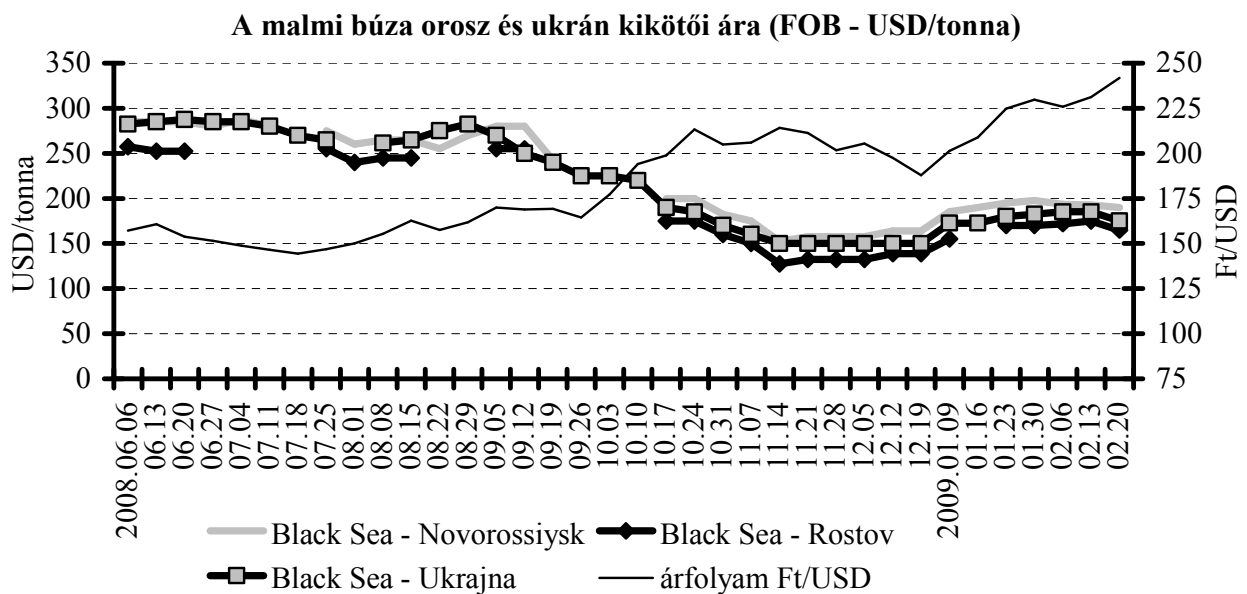

Forrás: HGCA - The Home Grown Cereals Authority

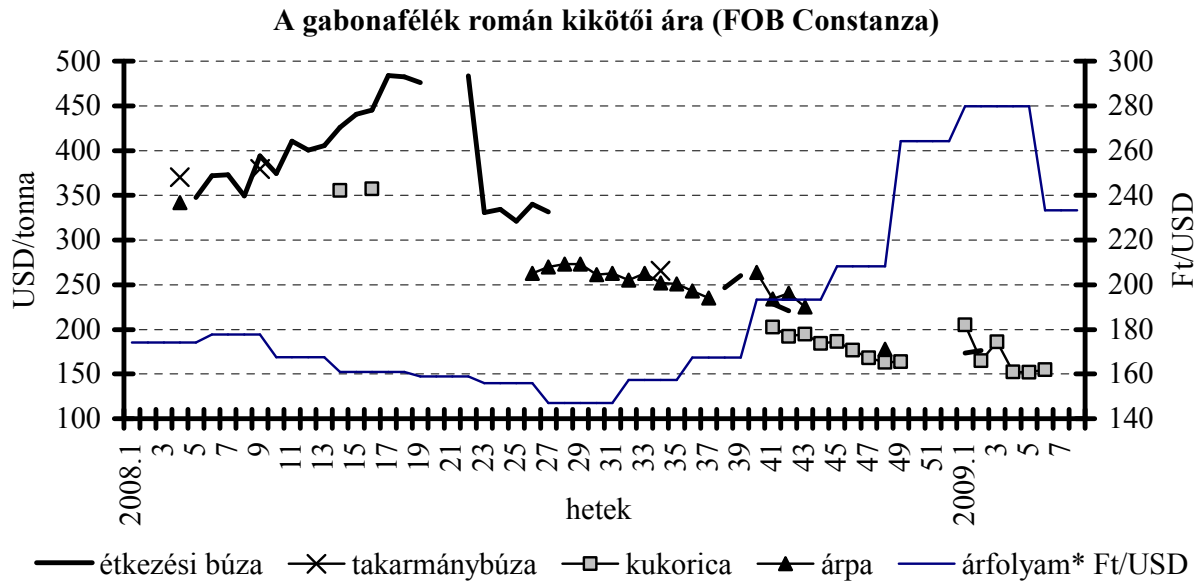

Forrás: AGER Borsa Merci Bologna; MNB

* Speciale di Forza: legjobb minőségű lágybúza (80 kg/hl; fehérje 13,5%)

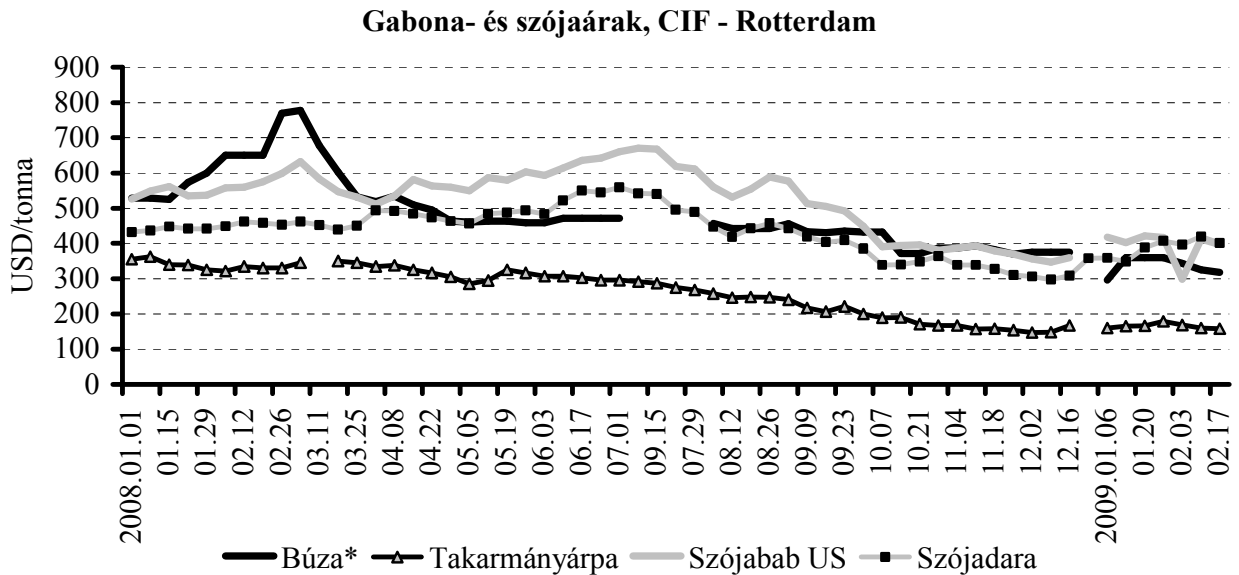

Forrás: HGCA, MNB

Forrás: MADR - Román Agrárminisztérium; MNB

* Havi átlagárfolyamok, a 2009. 6-8. hetében a 2009. február 1-20. közötti napi árfolyamok átlaga.

Forrás: ZMP

* US búza, DNS II, 14%

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 8. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Országos				
		2008. 8. hét	2009. 7. hét	2009. 8. hét	2009. 8. hét/ 2008. 8. hét (%)	2009. 8. hét/ 2009. 7. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	1468,85	783,52	1520,59	103,52	194,07
	Ft/kg	82,76	64,45	63,45	76,67	98,44
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1296,55	1273,86	1377,05	106,21	108,10
	Ft/kg	85,60	67,48	66,66	77,87	98,78
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	867,37	925,25	1154,58	133,11	124,78
	Ft/kg	92,81	74,03	74,88	80,68	101,15
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	60,00	51,09	96,58	160,97	189,04
	Ft/kg	88,70	72,06	72,32	81,53	100,35
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	28,60	32,30	13,50	47,20	41,80
	Ft/kg	91,68	76,47	75,99	82,89	99,37
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	93,49	70,57	63,39	67,81	89,83
	Ft/kg	99,06	86,62	85,20	86,01	98,37
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	689,40	616,84	1216,26	176,42	197,18
	Ft/kg	80,78	61,91	63,27	78,32	102,18
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	979,65	828,83	1021,55	104,28	123,25
	Ft/kg	82,67	64,89	64,35	77,84	99,17
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	418,18	291,26	524,31	125,38	180,02
	Ft/kg	86,42	67,77	67,21	77,77	99,18
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	121,15	32,90	92,55	76,39	281,31
	Ft/kg	88,59	72,63	71,84	81,08	98,91
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	72,71	65,86	71,63	98,52	108,76
	Ft/kg	101,36	88,31	86,77	85,6	98,25

Forrás: AKI PÁIR

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA

Termék	2008. február	2009. január	2009. február
Finomliszt BI 55	137	147	156
Fehér kenyér	226	239	241
Félbarna kenyér	200	213	215
Étkezési búzadara AD	156	187	194

Ft/kg

Forrás: AKI PAIR

KÜLPIACI INFORMÁCIÓK

Határidős piacok (2009. február 20.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs		CBOT, Chicago *(ősz, lágy búza)		Kansas **(ősz, kemény búza)		Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)		LIFFE****	
Szállítási határidő	EUR/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna
2009. március	140,75	2009. március	190,77	2009. március	204,37	2009. március	229,53	2009. március	109,50
	42 922		46 138		49 427		55 512		37 802
2009. május	141,00	2009. május	194,91	2009. május	207,03	2009. május	222,37	2009. május	112,00
	42 998		47 139		50 070		53 780		38 665
2009. augusztus	141,50	2009. július	199,22	2009. július	210,52	2009. július	219,25	2009. július	115,50
	43 150		48 181		50 914		53 026		39 873
2009. november	148,50	2009. szeptember	207,58	2009. szeptember	214,29	2009. szeptember	220,99	2009. november	122,00
	45 285		50 203		51 826		53 446		42 117
2010. január	149,00	2009. december	215,30	2009. december	219,89	2009. december	225,58	2010. január	124,75
	45 438		52 070		53 180		54 557		43 066
2010. március	150,00	2010. március	220,99	2010. március	225,40	2010. március	229,90	2010. március	126,75
	45 743		53 446		54 513		55 601		43 757

* SRW-Soft Red Winter. MATIF - Marché A Terme d' Instruments Financiers

** HRW-Hard Red Winter. CBOT/CME - Chicago Board of Trade

*** DNS-Dark Northern Spring. LIFFE - London International Financial Futures and Options Exchange

**** Étekezési és takarmánybúza.

Kukorica

7. táblázat

MATIF, Párizs		CBOT, Chicago	
Szállítási határidő	EUR/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna
2009. március	131,00	2009. március	137,89
	39 948		33 349
2009. június	132,50	2009. május	141,34
	40 406		34 183
2009. augusztus	135,25	2009. július	145,08
	41 244		35 088
2009. november	139,00	2009. szeptember	148,72
	42 388		35 968
2010. január	134,50	2009. december	153,44
	41 016		37 109
2010. március	134,50	2010. március	158,56
	41 016		38 348

MATIF - Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME - Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA - The Home Grown Cereals Authority

Repce

8. táblázat

MATIF, Párizs	
Szállítási határidő	EUR / tonna
2009. május	278,50
	84 929
2009. augusztus	283,00
	86 301
2009. november	287,00
	87 521
2010. február	290,00
	88 436
2010. május	290,50
	88 588
2010. augusztus	290,50
	88 588

MATIF - Marché A Terme d' Instruments Financiers

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

Étkezési búza	EUR/tonna	Ft/t	EUR/tonna	Ft/t	Szállítási hónap
	2008. 8. hét		2009. 8. hét		
Franciaország					
Rouen	262	69 562	137	41 170	február
La Pallice	276	73 132	142	42 508	március
* Creil	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	280	74 278	152	45 605	február
Würzburg	253	66 983	130	39 004	február
Köln	-	-	141	42 304	február
Drezda	260	68 973	-	-	február
Dánia					
Koppenhága	-	-	202	60 534	február
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	261	69 238	141	42 304	február
Spanyolország					
**Barcelona	270	71 626	150	45 005	február
Ausztria					
Bécs	-	-	136	40 804	február
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	198	52 584	124	37 270	február
Bordeaux/Bayonne	195	51 788	129	38 770	február
La Pallice	194	-	128	38 470	február
Németország					
Hamburg	240	63 667	144	43 204	február
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
**Barcelona	220	58 362	140	42 004	február

* FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** - Import búzaár.

Forrás: HGCA - The Home Grown Cereals Authority

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

Takarmányárpa	EUR/tonna	Ft/t	Szállítási hónap
	2009. 8. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	118	35 419	február
Franciaország			
Rouen	111	33 369	február
La Pallice	-	-	-
* Creil	103	30 969	február
Németország			
Hamburg	114	34 203	február
Hannover	114	34 203	február
München	110	33 003	február
Drezda	101	30 303	február
Dánia			
Koppenhága	165	49 454	február
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	122	36 604	február
Spanyolország			
Barcelona	141	42 304	február
Ausztria			
Bécs	104	31 203	február
Finnország			
Raisio	101	30 228	február
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	128	38 320	február
Németország			
Hamburg	142	42 604	február
Hollandia			
*Rotterdam	142	42 604	február
Belgium			
Brüsszel	138	41 404	február

* FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	2009.02.13.		2009.02.20.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t		
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	336,35	77 807,85	323,34	78 199,78	március	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	414,00	95 770,62	—	—	április	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	—	—	—	—	—	*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	244,60	56 583,32	240,10	58 068,19	március	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	—	—	—	—	—	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség	193,60	44 785,49	182,60	44 161,81	február	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	—	—	187,60	45 371,06	március	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágybúza	185,00	42 796,05	175,00	42 323,75	február	*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	349,80	80 919,23	344,70	83 365,70	február	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	340,70	78 814,13	335,90	81 237,42	február	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	165,10	38 192,58	160,20	38 744,37	április	*FOB US Gulf
Argentína	—	—	147,00	35 551,95	március	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Franciaó., takarmány	159,10	36 804,60	149,90	36 253,32	február	*FOB Rouen
Oroszország, takarmány	140,00	32 386,20	—	—	február	*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	—	—	—	—	—	*FOB PNW

(1) CWRS - Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza

(2) Ausztrália APH - Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza

(3) US No. 2 DNS - USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza

(4) US No. 2 HRW - USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza

(5) ASW - Australian Standard White: standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség: a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW - USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza

(8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza

(9) Kanada CWAD 1 - Canada Western Amber Durum 1: kemény

(10) Kanada CWAD 2 - Canada Western Amber Durum 2: kemény

(11) US YC 3 - USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Franciaó., takarmányárpa: a világpiacon elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW - USA Pacific Northwest

*FOB: Free on Board - bérmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- **A szójabab határidős jegyzése a chicagói árutőzsdén folyamatosan csökkent 2009 februárjában.**
- **A repcemag jegyzése a párizsi és a winnipegi tőzsdén 2009. február közepétől mérséklődött, követte a szójabab jegyzésének változását.**
- **Magyarországon a napraforgó 2009 márciusára szóló határidős jegyzése valamelyest csökkent februárban, ugyanakkor a májusi és az októberi határidőre nem változott, a repcemag tovább emelkedett.**

Világpiaci helyzet

A szójabab és termékei (olaj és dara) jegyzése visszaesett az elmúlt hetekben a chicagói árutőzsdén. Az USA-ban várhatóan 4%-kal kisebb lesz a kukorica vetésterülete, ugyanakkor a magasabb jövedelmezőségű szójabab vetésterülete 2%-kal növekszik. Erre a hírre a jegyzések lefelé mozdultak.

A jegyzések csökkenésére hatott az is, hogy a száraz időjárás miatt kényszeresen beérett szójababot Brazíliában korábban kezdték betakarítani, április helyett már február közepén. Sajtóértesülések szerint február 20-ig a termés 12%-át takarították be, egyes tartományokban már 20% feletti az arány. Az idei termés 33%-ára már biztos vevőjük van. A betakarítási időszakban megnövekvő kínálat mérsékelte az árakat a piacokon.

Ez a tendencia előreláthatóan nem lesz tartós, mivel a szójabab iránt egyre nagyobb a kereslet. Az előző évekhez képest a szójakereskedelem erőteljes növekedésével lehet számolni. Kína importja csekély mértékben, de tovább nő.

Az olajos növények árváltozásához a kőolaj árának csökkenése is hozzájárult. A kőolaj ára tovább romlott februárban: hordónként 35-45 dollárt fizettek érte. Az ár csökkenését nem az OPEC országok kőolaj felhasználásának visszaesése, hanem az amerikai részvények mélyrepülése okozta. Megállapodás szerint az

OPEC országok 2008 szeptemberétől 4,2 millió hordóval csökkentik napi felhasználásukat. A Nemzetközi Energia Hivatal (IAE) újabb forrásai szerint idén a korábbi 0,6%-os visszaesés világszerte nagyobb arányú lesz, várhatóan meghaladja az 1%-ot.

A többi növényi olajjal szemben a pálmaolaj iránti intenzív kereslet folyamatosan srófolja fel az árakat, pl. Malajzia 2009 januárjában 1,3 millió tonna pálmaolajat exportált, amely 1 millió tonnával több, mint az előző év ugyanazon időszakában. A növekvő kereslet miatt Indonézia is folyamatosan növeli a pálmafa termő területeit, ezzel komoly környezeti károkat okozva. A világ pálmaolaj termelésének 86%-át Malajzia és Indonézia adja. A világ összes növényi olaj termeléséből a pálmaolaj több mint 36%-kal részesedik.

Európai kitekintés

A repcemag jegyzése csökkent a párizsi tőzsdén, követve a kanadai és a chicagói határidős piaci tendenciát. A hazai tőzsdei árakat elsősorban a keleti szomszédaink, főleg Ukrajna terméskilátásai befolyásolják.

Európa meghatározó ipari növénye a napraforgó; Európában a legtöbb napraforgót Ukrajna állítja elő. Ukrajnában a prognózisok szerint a napraforgó betakarított mennyisége elérheti akár a 6,5 millió tonnát is a 2008/2009-es gazdasági évben (a hozamok javulásának köszönhetően), amely felülmúlja a korábbi becsléseket (6 millió tonna). Az ukrán napraforgóolaj előállított mennyisége 2,5 millió tonna lesz, biztosítva ezzel a hazai szükségletet és az exportot. Az évi fogyasztás 500-600 ezer tonna közé tehető, így 2 millió tonna körüli mennyiség kerülhet kivitelre. A repce termése kevesebb lesz, 2,2-2,4 millió tonna között alakul.

Az európai tőzsdéken (pl. a milánói) a növényi olajok ára 2009. január eleje óta kisebb ingadozásokkal, de nőtt, ezt továbbra is a bioüzemanyagok iránti nagyfokú kereslet indukálta.

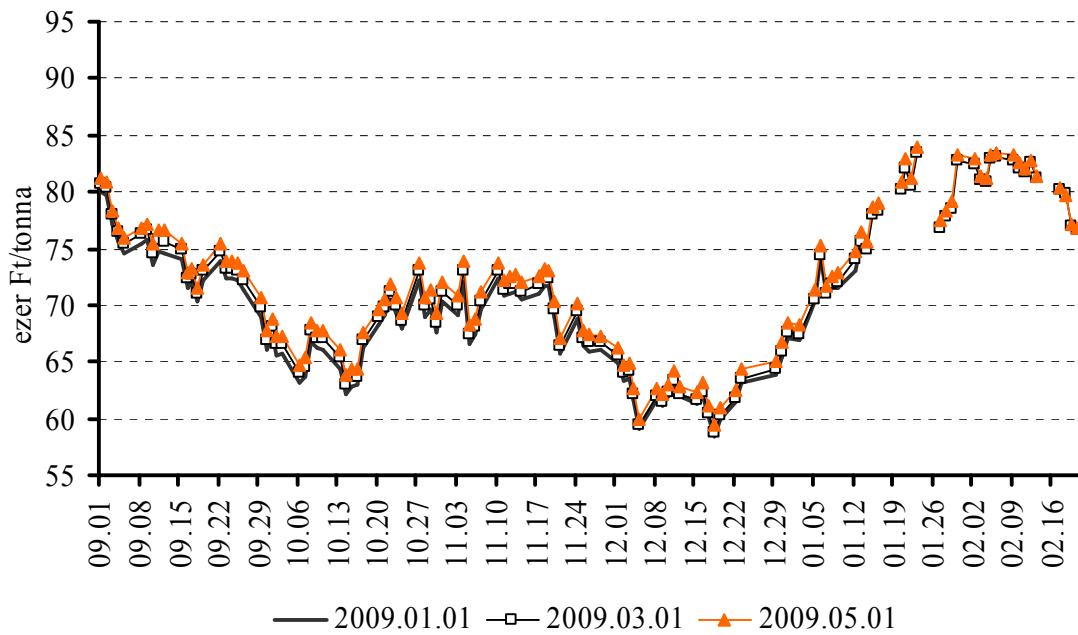
Hazai körkép

A BÉT-en a napraforgó márciusi jegyzése a 8. héten 4,5%-kal csökkent a hét eleji szinthez képest. A repcemag jegyzése továbbra is kúszik felfelé, a mag iránti kereslet erőteljes a hazai sajtoló üzemek növekvő számának köszönhetően.

A felépülő foktői üzemben pl. mind a háromféle olajos mag sajtolására lehetőség lesz és évi 600 ezer tonna körüli mag felhasználása várható. Hazánk elsősorban az USA-ból és Brazíliából importál szójadarat, évi 600-650 ezer tonnát, amely csökkenthető lenne a hazai termelés bővülésével. Az olajmalmok sorozatos telepítésével Magyarország szójaterülete 2010-re elérheti akár a 100 ezer hektárt.

1. ábra

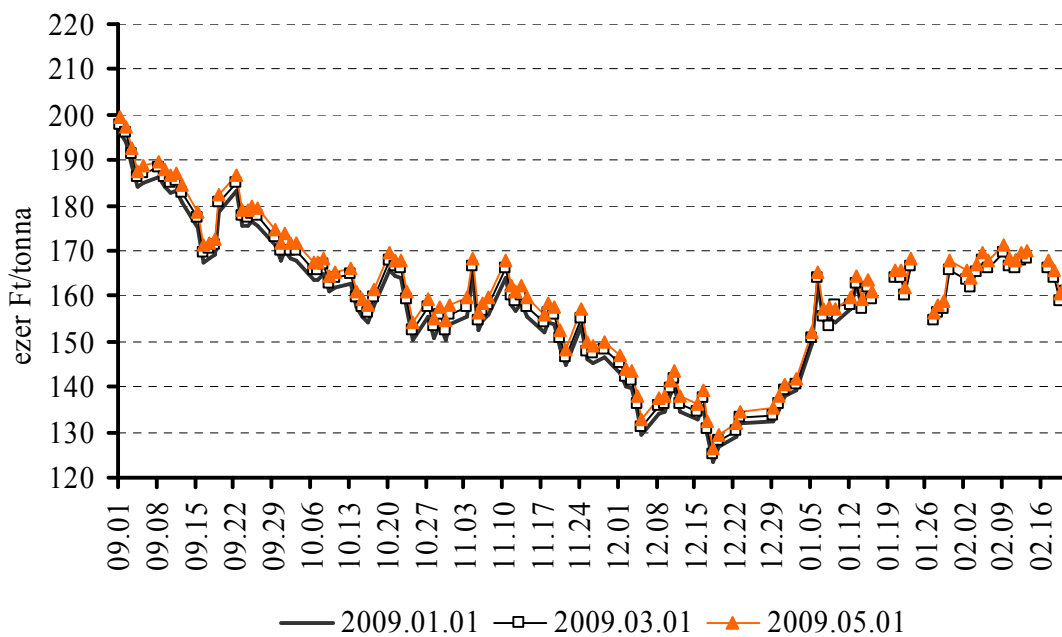
A szójabab különböző határidőre szóló kötési ára a chicagói tőzsdén

Forrás: CBOT/CME - Chicago Board of Trade

2. ábra

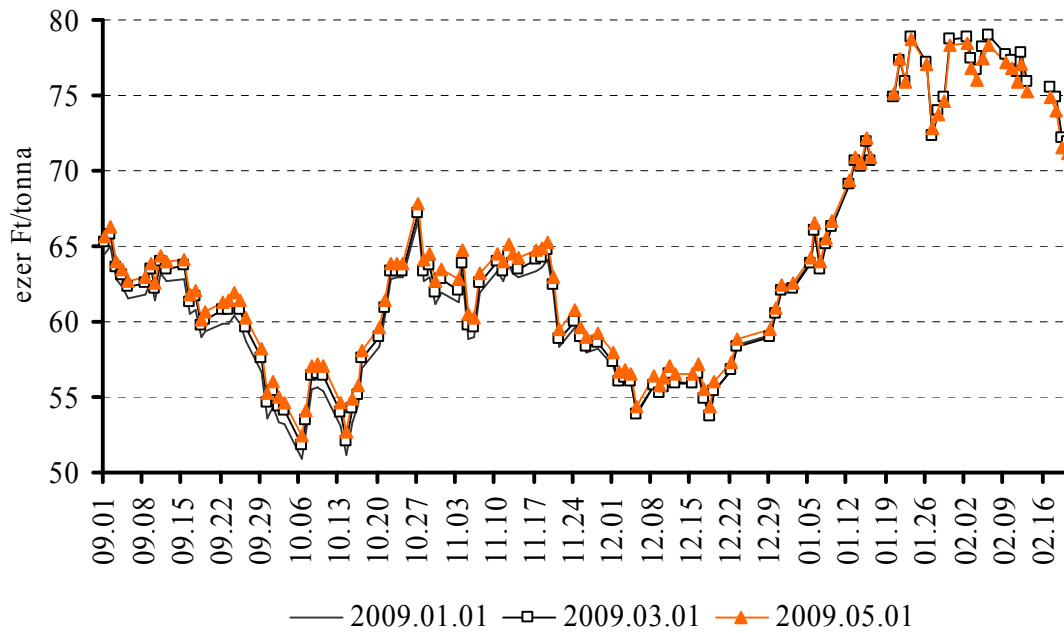
A szójaolaj különböző határidőre szóló kötési ára a chicagói tőzsdén

Forrás: CBOT/CME - Chicago Board of Trade

3. ábra

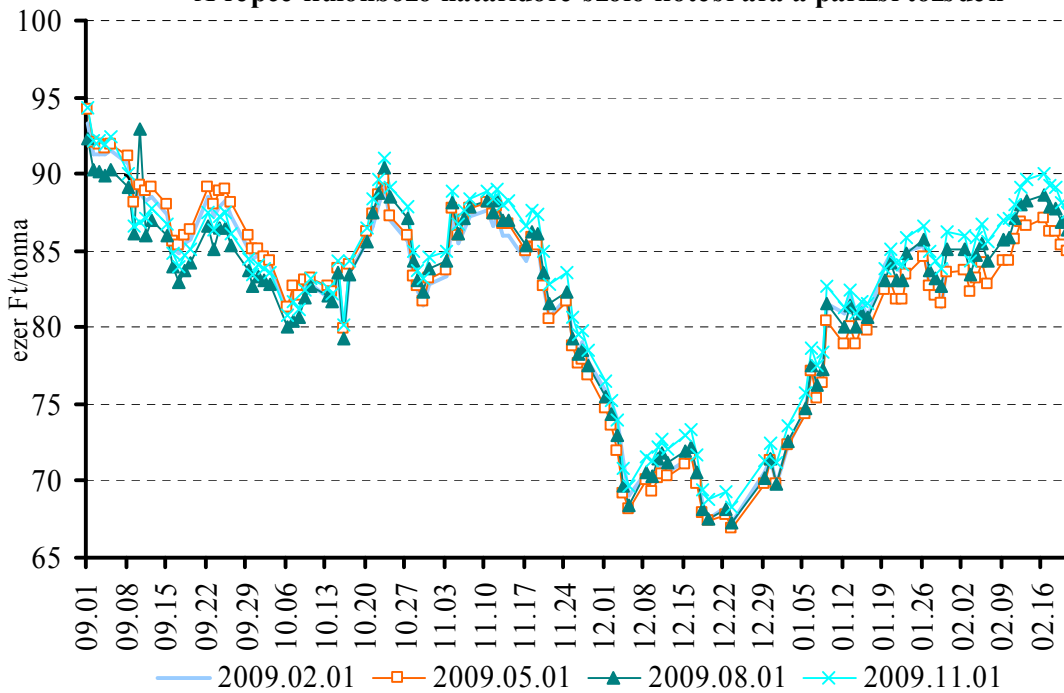
A szójaliszt különböző határidőre szóló kötési ára a chicagói tőzsdén

Forrás: CBOT/CME - Chicago Board of Trade

4. ábra

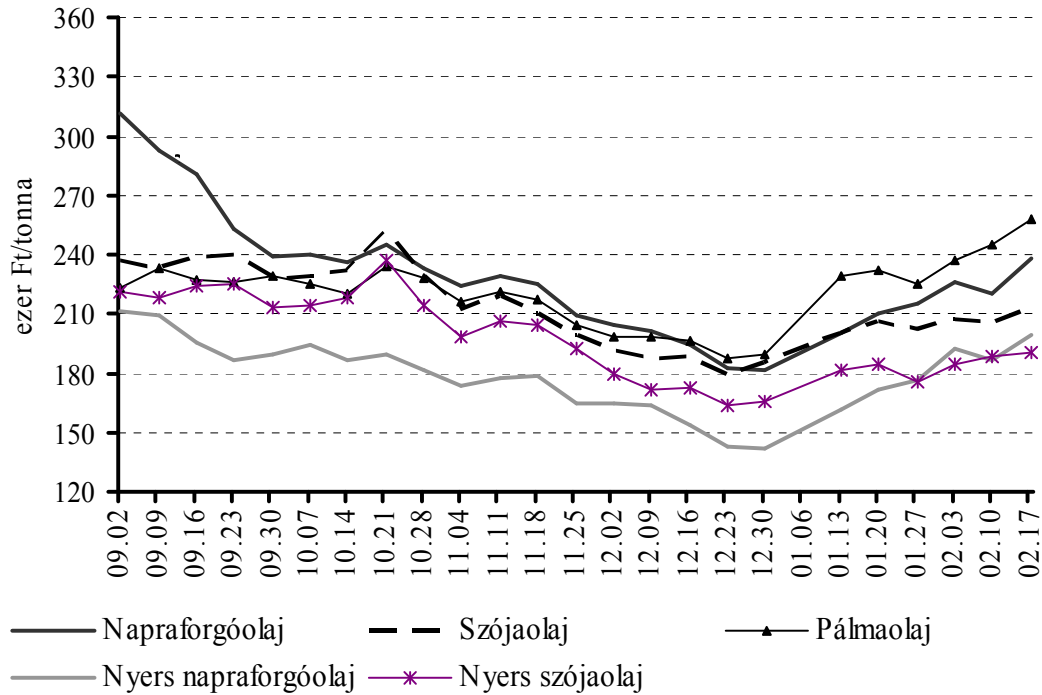
A repce különböző határidőre szóló kötési ára a párizsi tőzsdén

Forrás: MATIF Marché A Terme d' Instruments Financiers

5. ábra

A növényi olajok heti átlagára a milánói tőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

6. ábra

A napraforgó- és repcemag különböző határidőre szóló kötési ára a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

A FONTOSABB HAZAI OLAJOSMAGVAK TERMELŐI, A BELŐLÜK KÉSZÜLT TERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA

Megnevezés		2008. február	2009. január	2009. február*	2009. február / 2008. február(%)	2009. február / 2009. január(%)
Ipari Napraforgómag	tonna	26 283	34 462	24 969	95,0	72,5
	Ft/t	117 642	63 639	61 721	52,5	97,0
Repcemag	tonna	-	19 164	17 668	-	92,2
	Ft/t	-	96 179	88 325	-	91,8
Nyers napraforgóolaj	tonna	875	1 036	228	26,1	-
	Ft/t	302 991	196 826	177 550	58,6	-
Napraforgódara	tonna	15 628	14 820	13 260	84,8	89,5
	Ft/t	44 663	25 215	24 048	53,8	95,4
Nyers repceolaj	tonna	-	2 976	-	-	-
	Ft/t	-	180 297	-	-	-
Repcedara	tonna	-	10 415	8 529	-	81,9
	Ft/t	-	25 697	29 170	-	113,5

* előzetes adatok (2009. február 1-20)

Forrás: AKI

A NYERS NÖVÉNYOLAJOK ÁRA*

M. e.: Ft/t

Ország		Hollandia	Francia- ország	Olasz- ország	Egyesült Államok	Magyar- ország
Termék	Időpont	Ártípus				
		Prompt nagyker. ár	Prompt nagyker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2009.02.10	188 082	-	186 543	-	292 870
	2009.02.17	277 048	-	199 750	-	291 399
	2009.02.20	-	-	193 123	-	-
Repcelaj	2009.02.10	188 721	174 204	-	-	-
	2009.02.17	185 209	195 923	-	-	-
	2009.02.20	170 025	-	-	-	-
Szójaolaj	2009.02.10	179 430	169 849	187 995	166 765	-
	2009.02.17	185 515	189 494	190 566	166 089	-
	2009.02.20	167 042	185 835	176 719	161 130	-

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS

* Fontosabb exportőr és importőr államok

3. táblázat

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

M. e.: Ft/t

Ország		Hollandia	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
Termék	Időpont	Ártípus				
		Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti termelői és értékesítési ár *	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
<i>Napraforgómag</i>	2009.02.10	-	76 461	-	61 552	60 751
	2009.02.17	91 839	83 803	-	64 900	64 334
	2009.02.20	87 996	81 657	-	-	-
<i>Napraforgódara**</i>	2009.02.10	43 101	40 938	-	42 825	24 155
	2009.02.17	60 461	43 369	38 266	46 685	-
	2009.02.20	45 579	40 687	-	-	-
<i>Repce</i>	2009.02.10	83 659	78 687	77 409	73 290	-
	2009.02.17	86 941	88 165	82 787	78 982	82 827
	2009.02.20	80 687	84 312	78 799	-	-
<i>Repcedara**</i>	2009.02.10	49 358	54 773	-	42 825	28 492
	2009.02.17	55 103	58 624	55 716	51 277	31 393
	2009.02.20	-	56 496	51 306	-	-

Forrás: AKI, ZMP, BLPW, DARSS

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő.

** Fob ár

4. táblázat

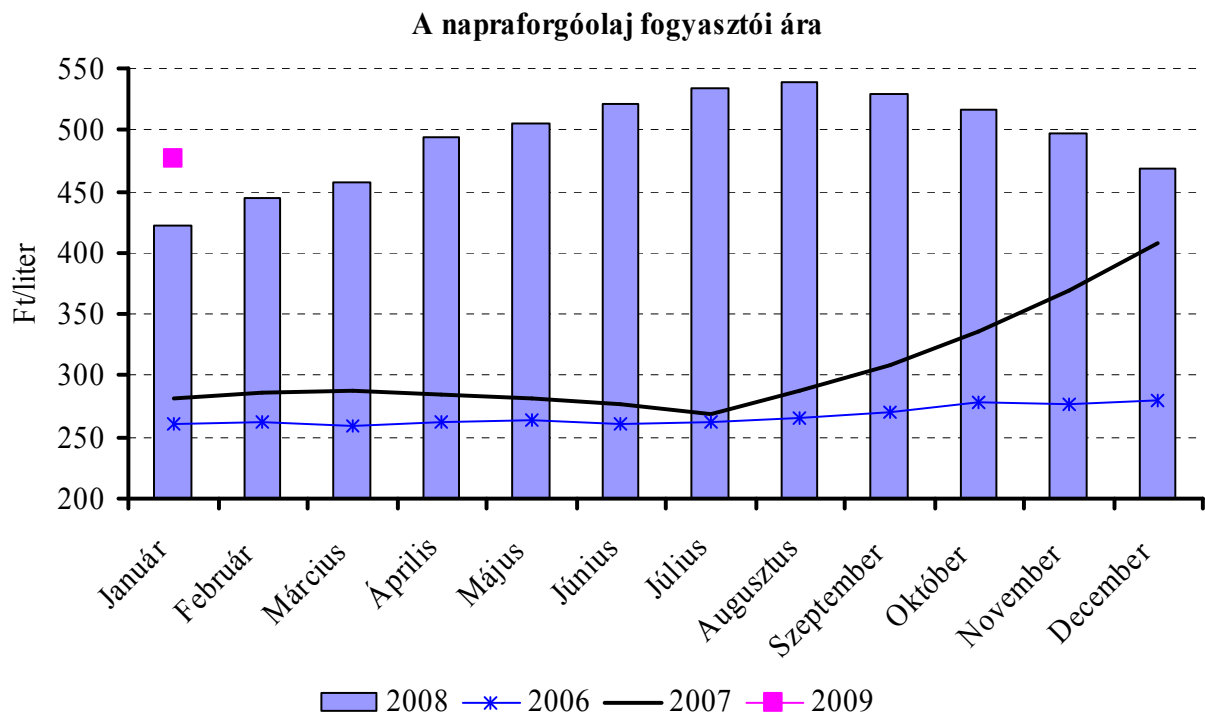
AZ USA SZÓJABAB EXPORTJA

M.e.:millió tonna

Gazdasági év	2006/2007	2007/2008	2008/2009
<i>Kína</i>	9,304	10,286	13,498
<i>Japán</i>	1,894	1,997	1,897
<i>EU-27</i>	2,514	2,36	1,72
<i>Mexikó</i>	1,915	2,109	1,461
<i>Tajvan</i>	1,174	983	958
<i>Indonézia</i>	791	657	707
<i>Egyiptom</i>	441	553	502
<i>Dél-Korea</i>	489	356	292
<i>Törökország</i>	312	362	271
<i>SzírIA</i>	145	316	205
<i>Izrael</i>	216	253	105
<i>Thaiföld</i>	524	144	138
<i>Kolumbia</i>	168	146	89
Világ összes	22,212	22,576	23,568

Forrás: USDA

7. ábra

A **Gabona és Ipari Növények** kiadvány kéthetente jelenik meg.
A Piac-információs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájárulás térítésmentes.

A Gabona és Ipari Növények kiadványon kívül kínáljuk még az

Élőállat és Hús
Tej és Tejtermékek
Baromfi
Zöldség, Gyümölcs és Bor
kiadványokat is

A Tej és Tejtermékek kiadvány havonta jelenik meg, a többi kéthetente.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci árairól is. A hazai és külpiazi ártendenciák összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönnyíthetik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését is.

KIADJA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.aki.gov.hu
E-mail: akii@akii.hu